

SPELREGELS VOOR INNOVEREN IN HET RTI-LAB

Dit document is bedoeld voor bedrijven en kennisinstellingen die samen met politie en TNO in het kader van het RTI-lab willen samenwerken aan innovatie.

SAMENVATTING

- Experimenteren en leren in een open innovatiecontext van het RTI-lab is spannend en inspirerend. RTI-lab experimenten worden uitgevoerd in een pre-competitief stadium, vaak in het kader van behoefte-ontwikkeling.
- De politie is een aanbestedende dienst. Verwerving van producten en diensten in het kader van RTI-lab zullen praktisch altijd via een aanbestedingsprocedure verlopen.
- In de verschillende maturiteitsniveaus van behoefte- en conceptontwikkeling past het RTI-lab passende instrumenten toe:
 - Marktconsultatie en concurrentiegerichte dialoog;
 - Experimenteertomgevingen, pilots en proeftuinen via de procedure 'Onderzoek- en Ontwikkeling' van de Aanbestedingswet 2012 die hiervoor in principe van toepassing is.

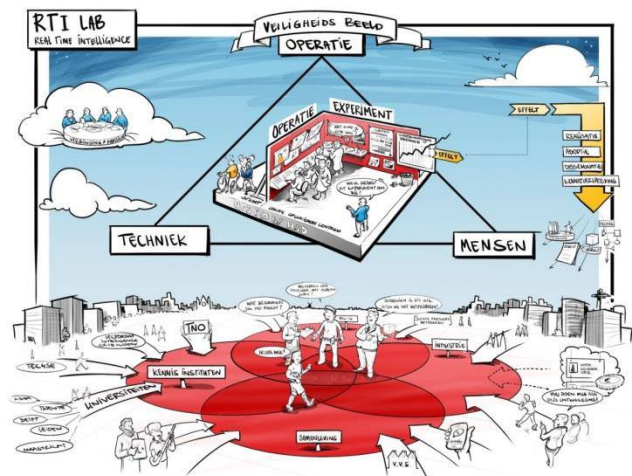
ACHTERGROND

De publieke veiligheidsorganisaties, zoals politie, veiligheidsregio's en het meldkamerdomein, staan voor de uitdaging om hun taken uit te voeren in een steeds complexere maatschappij. Onder de noemer 'Real Time Intelligence' (RTI) wordt vormgegeven aan een betere informatiepositie en aan informatiesturing binnen de veiligheidsketen.

TNO heeft in samenwerking met de politie en The Hague Security Delta een leer- en experimenteerprogramma opgezet rond Real Time Intelligence: het 'RTI-lab'.

Het doel van het RTI-lab is om de toegevoegde waarde van nieuwe producten, diensten of concepten op het gebied van RTI aan te tonen en nieuwe toepasbare kennis rond Real Time Intelligence te ontwikkelen. Behoeft- en conceptontwikkeling door middel van het opzetten en uitvoeren van experimenten maken een belangrijk deel uit van de waarde van het RTI-lab. Hiermee worden met het RTI-lab opgezette experimenten en behaalde resultaten zichtbaar gemaakt en aangetoond.

Voor inhoudelijke richting van het RTI-lab zijn een RTI-radar en een experimentenroadmap ontwikkeld. De netwerkfunctie van het RTI-Lab wordt gevormd door het RTI-netwerk van betrokken triple helix partijen.

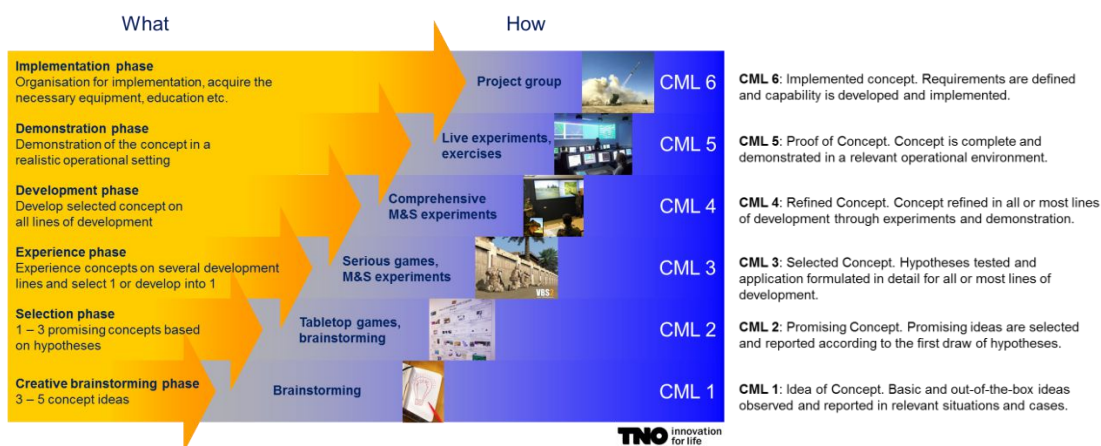
BUSINESS CASE VOOR BEDRIJVEN EN KENNISINSTELLINGEN

Het RTI-lab is een platform voor participatie in open innovatie en een podium voor de kennis en kunde van het bedrijfsleven. Het RTI-lab biedt de gelegenheid om banden op te bouwen tussen de partners. Specifiek voor productontwikkeling en -verbetering biedt een open dialoog tussen de partners toegevoegde waarde. Het RTI-lab biedt immers veel kansen voor kruisbestuiving van ideeën, participatiemogelijkheden, toegang krijgen tot nieuwe onderzoeksdata, het vergroten van draagvlak voor en waardering van de organisatie, en vroegtijdig inzicht in daadwerkelijke maatschappelijke, organisatorische en technische uitdagingen en toekomstige operationele behoeften.

FASES VAN BEHOEFTE- EN CONCEPTONTWIKKELING

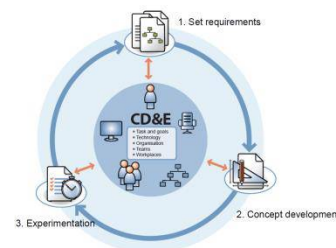
Het RTI-lab richt zich op de pre-competitieve fase; dat wil zeggen dat verwerving van daadwerkelijke operationele capaciteiten meestal een volgende fase betreft. Binnen de pre-competitieve fase is weer een fasering te onderkennen: van een ontluikende behoefte of idee tot een helder gedefinieerd concept of behoefte. Onderstaande illustratie geeft inzicht in de verschillende 'maturiteitsniveaus' (Capability Maturity Level, CML).

Typical Activities per CML

UITEENZETTING KADERS

Om nieuwe ideeën en kennis te ontwikkelen tot een passend concept dat goed aansluit bij de operationele behoefte van de gebruiker wordt in het RTI-lab de Concept Development & Experimentation (CD&E) aanpak toegepast. Deze aanpak is bij uitstek geschikt om stapsgewijs een concept te ontwikkelen.

De politie is een aanbestedende dienst en is daarmee gebonden aan spelregels als het gaat om interactie met de markt. Daarin valt de volgende indeling te maken:

- *instrumenten voor behoefte en conceptontwikkeling, verwerving/inkoop van innovatie, en*
- *verwerving/inkoop van daadwerkelijke operationele capaciteit.*

Het laatste valt buiten de scope van het RTI-lab.

INSTRUMENTEN VOOR BEHOEFTE- EN CONCEPTONTWIKKELING

In de verschillende maturiteitsniveaus van behoefte- en conceptontwikkeling past het RTI-lab passende instrumenten toe: een *marktconsultatie* en *concurrentiegerichte dialoog* om inzicht te krijgen in het bestaande aanbod. En om in dialoog tussen behoeftesteller, aanbieders en kennisinstellingen toe te werken naar een goed inzicht in het maturiteitsniveau van de behoefte en van het aanbod. Een *praktijktest* in de vorm van *experimenteeromgevingen, pilots en proeftuinen* kan toegepast worden met het oog op concept-ontwikkeling en -evaluatie.

Marktconsultatie en concurrentiegerichte dialoog

Een marktconsultatie is een middel om gerichte informatie van marktpartijen te krijgen gerelateerd aan een voorgenomen aanbesteding.¹ Aan de hand waarvan meer inzicht kan worden verkregen in mogelijke oplossingen en de haalbaarheid en randvoorwaarden kunnen worden vastgesteld. Wanneer er een vraag is waarvoor een oplossing wordt gezocht en nog geen (eenduidige) oplossing bekend is, kan een concurrentiegerichte dialoog worden gestart. De aanbestedende dienst voert een dialoog – in de kosten waarvan zij ook kan bijdragen – met de tot de procedure toegelaten ondernemers om een of meer oplossingen te zoeken die aan de behoeften van de aanbestedende dienst beantwoorden.²

Experimenteeromgevingen, pilots en proeftuinen

Een test van een of meerdere oplossingen kan plaatsvinden in een afgesloten omgeving. Daarbij kan onderscheid worden gemaakt tussen bijvoorbeeld het testen van de techniek, functionele technische testen en functionele gebruikerstesten in een *proof of concept* pilot. Voor verdere opschaling en uitrol kunnen testen

¹ PIANOo, Expertisecentrum Aanbesteden: www.pianoo.nl

² Aanbestedingswet 2012.

van de oplossing worden uitgevoerd in een pilot in een operationele omgeving, waarbij ook de nieuwe (aangepaste en verbeterde) bedrijfsprocessen worden getest (bedrijfsevaluatie).

HET BEGINT MET EEN GOED GESPREK

Experimenteren en leren in een open innovatiecontext is spannend en inspirerend. Maar onduidelijkheid en ongelijke verwachtingen tussen samenwerkingspartners rond een experiment liggen op de loer. Een *projectinitiatiegesprek* is een goede manier om duidelijkheid te verschaffen voor iedereen. Op deze basis kunnen de partijen heldere afspraken maken en teleurstellingen voorkomen. In een projectinitiatiegesprek komen de volgende gespreksonderwerpen aan bod:

- Hoe positioneren we het RTI-lab experiment in de hele R&D-keten (zie ook 'fases van behoefte- en conceptontwikkeling')?
- Wat zijn de belangen van de verschillende partijen tijdens en na het RTI-lab experiment?
- Wat is de inbreng van de verschillende partijen, en hoe waarderen we deze? (software, intellectueel eigendom, mankracht, kennis, proefpersonen, toegang tot data, financiële bijdragen)
- Hoe ziet een eventuele exploitatiefase er uit? Hebben de samenwerkingspartners eventueel een 'streepje voor?', of is er sprake van een (openbare) aanbesteding? Wordt de markt niet op 'slot gedaan'?
- Wat zijn de verwachte opbrengsten voor de verschillende partners? (algoritmes, kennis, software, leerervaringen)
- Wat gebeurt er met de resultaten van het experiment? Worden de resultaten openbaar gemaakt?
- Is het consortium voor het RTI-lab experiment open of gesloten? Wat zijn de eventuele toetredingscondities?
- Wat als er een partij uit het project wil stappen? Wat zijn daarvan de consequenties? Wat is de te volgen procedure (exit-strategie) en wat zijn de eventuele uittredingscondities?
- Hoe gaan we om met eventueel nieuw gecreëerd intellectueel eigendom? (voorkeur voor gedeeld IP)
- Welke financieringsmogelijkheden zijn er voor het experiment? Denk aan subsidies of (eigen) bijdragen.

Per innovatietraject, onderzoek of experiment in het RTI-lab worden bovengenoemde punten vooraf geïnventariseerd, vergeleken en afhankelijk van de voorkeuren van de deelnemers vastgelegd in een overeenkomst.

JURIDISCHE EN FINANCIËLE KADERS POLITIE

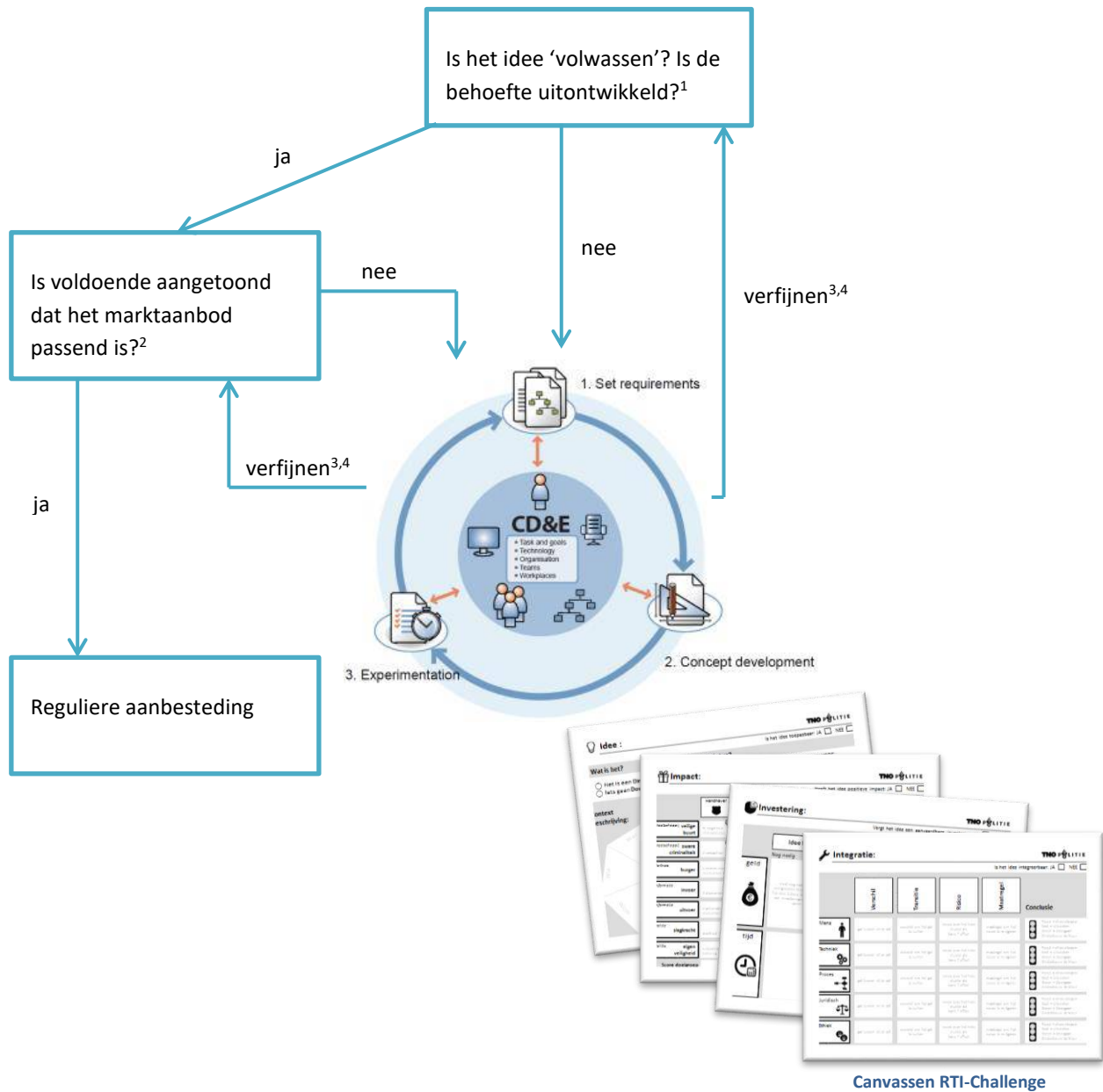
De politie is een aanbestedende dienst. Dat betekent dat verwerving van producten en diensten in het kader van RTI praktisch altijd via een aanbestedingsprocedure zal verlopen.

De RTI-lab experimenten worden gepositioneerd vóór een eventuele aanbesteding: in de pre-competitieve fase, vaak in het kader van behoefte-ontwikkeling. Bezien vanuit de Aanbestedingswet 2012 vallen de activiteiten van het RTI-lab (experimenteeromgevingen, pilots en proeftuinen) onder de procedure 'Onderzoek- en Ontwikkeling'. Volgens deze procedure kan politie bijdragen in de kosten voor een RTI-lab experiment. Daarbij moet het gaan om een wetenschappelijk gehalte, de resultaten van het innovatieproject zijn niet alleen bestemd voor de politie maar ook voor de betrokken marktpartijen en eventueel breder. Beperking is dat op basis van de procedure onderzoek en ontwikkeling geen operationele diensten of producten mogen worden afgenomen door de politie. Daarvoor moet eerst worden aanbesteed. Wel kan het resultaat van het onderzoek en de ontwikkeling (bijvoorbeeld software of een methodiek) door de betrokken partijen worden gebruikt. Bijvoorbeeld om zelf productontwikkeling mee te plegen.

In het algemeen geldt dat opdrachten tot € 50k (excl. BTW) voor de politie het gemakkelijkst hanteerbaar zijn. Opdrachten met een hogere contractwaarde vergen nader onderzoek door de inkoopafdeling van de politie.

Christiaan van den Berg – projectmanager TNO RTI-lab (christiaan.vandenberg@tno.nl)
Jan ter Mors – programmanager Intelligence politie
Robin de Haas – programmamanager HSD

STROOMSCHEMA CD&E IN HET RTI-LAB

- 1- Zijn we in staat om de verschillende canvassen van de RTI-Challenge in te vullen?
- 2- Op te halen via marktverkenning, marktconsultatie of concurrentiegerichte dialoog.
- 3- CD&E trajecten kosten tijd, moeite en geld. Stoppen met verdere iteraties is uiteraard een optie.
- 4- De leerervaringen van een CD&E cyclus worden openbaar gedeeld (tenzij dit niet kan vanwege vertrouwelijkheid)